

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
EST. 16 - TELEFON 2298

ANY XIII NÚM. 4166 - BARCELONA, DIMARTS, 12 DE SETEMBRE DE 1916 - UN NÚM. 5 CÈNTIMS

IMPRENTA I ESTEREOTIPIA
EST. 16, TELEFON 2298

La commemoració de l'onze de setembre de 1714

INAUGURACIÓ DEL NOU MONUMENT A EN RAFEL CASANOVA

Grandiosos i entusiasta homenatge popular

La diada d'ahir

L'homenatge

S'ha celebrat la diada del 11 de setembre amb la mateixa, si no amb més, solemnitat que les altres anys, atenta l'opinió catalana al significat simbòlic que assenyalàvem ahir, exemple d'altres deduccions d'un rigorisme del esperit científic.

L'Ajuntament, com a representació genuïna i imparcial de la ciutat, fent-se més aviat intèrpret d'un estat general de l'opinió que no pas respondent a una certa idea de successió en els alts deures patriòtics dels martrons homenajats, rendí també el seu tribut a la memòria de la gloriosa jornada.

Els vells catalanistes que vegèren ahir aixecada l'estàtua d'En Casanova sobre un nou pedestal i un esplanament amb honors de monument, la Banda municipal i la guàrdia engalanada de la ciutat acompanyant la cerimonial arribada del Consistori barceloní amb l'Alcalde barret en mà sota l'efígie del insigne Conceller, havien de recordar aquells temps primitius del nostre moviment en que la modestia de les nostres forces feia passar la diada desapercebuda i encara havien de commemorar-la poc menys que d'amagat del públic i de les autoritats.

Molts dels qui ahir es retrobàvem a la Ronda de Sant Pere, reanant una encaixada que s'havia iniciat en les vetllades patriòtiques d'aquella «Associació Popular Catalanista» o del «Catalunya i Avant», ja no teníem la jove i novella audàcia de cantar «Els Segadors» amb aquell enardiment i entusiasme que omplien un dia els rònecs calabogues de la presó del carrer d'Amalia, però potser era perquè el camí avencat des d'aleshores es presentava amb proporcions tan sorprenents que l'emoçió s'imposava i les proximitats del triomf enfondien seranament les més fortes esperances.

Sense passar per transicions radicals i brusques, sense haver concretat en absolut l'idea d'aixecar un monument al coronel de les hosts barcelonines, aquest monument s'ha erigit i s'ha inaugurat amb els honors deguts i amb l'unànim satisfacció de tot Barcelona, per que s'ha imposat com a fruit espontani d'aquell mateix avançament marvellós de les nostres idees, infiltrades avui d'un modo fermíssim en l'ànima catalana.

L'incident del dissabte

Per això és de dordre que quatre aixelebrats d'un concepte mesquí i raquític, que's trasllada a èpoques caducades avui en tots els pobles de mentalitat moderna, volguessin ofendre al partit a que diuen pertanyer amb protestes i estridències que no poden tenir cap eficàcia.

Aquesta actitud amb què es vol combatre la nostra catalana festa del 11 de

setembre és una formidable negació del mateix sentit pel que creuen lluitar, perquè és posar en dubte una afirmació que ningú nega al tributar un homenatge als catalans que lluitaren contra l'invasió d'una monarquia estrangera i perquè, al cap-de-vall, no és aquesta protesta més que un acte d'intolerància i l'intolerància acusa sempre l'existència d'un ignorant, ja que vol dir limitació d'horitzons en el pensament.

Nosaltres sabem, i ho saben tots els qui no vulguin treure conseqüències interessades i ofensives dels fets de disabte al vespre, que aquelles perturbacions no's deuen propiament a cap partit ni responen al criteri de cap col·lectivitat política, sinó que són obra de certs elements desordenats amb homes que, al seny de llur direcció, no poden atorgar, en certes ocasions, l'autoritat d'una estricta disciplina.

Però, sigui com sigui, i retornant a posicions que no'ns cansarem d'explicar, encara que's vulgui fer veure que no's en entén, ni estem contornats amb aixequés protestes contra l'expressió del sentiment patriòtic català ni tenim amb ningú cap com romís que'ns faci callar davant d'elles, ni aquestes tenen ara ni tindràn mai, cap relació amb actituds polítiques que respecten sempre la completa autonomia dels elements que hi intervenen.

Afegim la nostra protesta a la nostra lamentació, a totes les que's facin per lo ocorregut en aquest sentit, però tenim la seguretat de que això s'acabarà com s'ha acabat la modestia semi-clandestina amb què antany cel·lebràvem aquest homenatge. Només cal que tots ens hi interessem com tots ens hem interessat amb això altre, i que ningú, a pretext de radicalitats nacionalistes, posi més lleixa al foc.

L'actitud adoptada ahir per la policia davant les entusiastes manifestacions del públic en el monument, totu al altra demostració de les equivocacions en què incorren els enemics de la nostra festa, amb l'agravament de que la policia, té l'obligació de conèixer la situació i posar-se en l'actitud de prudència necesaria.

Lo contrari és excitar els anims, augmentar les proporcions del conflicte, i en definitiva, la persecució i el perjudici de les víctimes del moment no són res més que estímuls a majors solemnitats futures.

Això no és exercir autoritat amb la capacitat deguda. Això és abusar de la força contra els ciutadans, coartant els llurs drets. Una vegada més, amb l'escomesa d'ahir, la policia s'ha ret digna de les més agres censures de l'opinió, que veu com es retorna als tristement famosos temps d'En Tressols i d'En Memento cada vegada que un esclat de patriotisme provoca novament l'odi que certs forasters tenen, sense raó, a la nostra terra.

El marc de corones

Com vàrem avançar en l'edició anterior, des de bella matinalada que seguí dament anaren fent cap a l'estàtua del gran conceller una comissió darrera altra: les unes a peu modesta-

ment, altres amb landós, altres amb autos, portant llur patriòtica ofrena en recordança de la llibertat de la patria. Tantost s'ovirava una comissió, esclatava per tots els àmbits un gran aplaudiment, la comissió s'acostava a l'estàtua i junt amb els empleats mu-

nicipals les anava posant als claus que hi havia al grandios marc de fustes. Ben aviat el marc estigué ple, i mirats des del xamfrà del carrer de Girona el monument es destacava damunt un fons de llorer, roure, flors de tots colors, i les pomposes cintes de banderes catalanes amb les patriòtiques endreces que totes hi portaven escrites.

El tribut d'EL POBLE CATALÀ

Un cop tancada l'edició anterior, el personal de redacció, administració i impremta d'EL POBLE CATALÀ que sustentava els ideals nacionalistes, en nodrit grupu se dirigí al peu de l'estàtua del Conceller en Cap, En Rafel Casanova, ofrenant-li una formosa corona de flors naturals amb una sobria lladaga dels colors nacionals catalans en la que s'hi llegia: «El Poble Català a En Rafel Casanova—11 setembre 1916.»

La corona d'EL POBLE CATALÀ va fer la nombre 33 de les col·locades en el monument al gloriós martró de les nostres llibertats nacionals.

Precaucions

Des de primer hora de la nit anterior, que's voltants del monument a En Rafel Casanova estigueren presos militarment per la força pública.

Les precaucions eren més que extraordinàries: ridícoles a tot ésser-ho, com propies de l'inapituit de l'autoritat civil que pateix la «provincia».

Hi havia també municipals i urbans a les ordres de la Comissió receptora de coronas, que enguany fou nomenada pel Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria. Tot el matí, a l'entorn del clos del monument i per les aceres hi hagué gran concorrencia de patriotes que parlaven dels absolutistes de 1714 i dels de 1916. Dels qui allavors esquinçaven el llibre sagrat de les Constitucions i usatges de Catalunya i dels qui actualment fan tot lo que amb llei i contra llei (com sempre), volen ofegar l'explosió del sentiment patriòtic del poble català i l'aspiració suprema a la seva llibertat nacional.

Les coronas

Heu's-aquí les coronas dipositades al peu de l'estàtua del martró de les nostres llibertats:

Esbart Català de Dançaires; Centre Regionalista; Orfeó de Sans; Sang Nova; Esbart Folklore de Catalunya; F. R. C. Sans; Casal Catalanista Poble Nou; Els Nets dels Almogàvers; Casal Catalanista Martinenc; Casal Catalanista de la Sagrada; Societat de Ciències Naturals de Barcelona; Club Muntanyenc; Centre Regionalista de Sarrià; C. N. R. de Gràcia; Associació Catalanista de Gràcia; Ateneu Democràtic del districte VII; Centre Autonomista «Els Segadors»; Un estol de catalans d'Iquique (Xile); Orfeó Canigó; Unió Nacionalista Radical; Joventut Nacionalista Catalunya.

Grupla Barricada; Joventut Escolar de Catalunya; Joventut «La Tralla»; Bloc Republicà Autonomista; Joventut del Bloc; Centre Autonomista Català de Sant Gervasi; EL POBLE CATALÀ; «La Veu de Catalunya»; Colla Sardanista Emporium; Alguns Nacionalistes de Santa Maria del Mar; «Diferents artistes als martrons 1714»; Intim Sport Club; Grup Excursionista de Catalunya; Agrupació Feminal de Catalunya; Agrupació Catalana Verdader; Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria; Casal Català de Buenos Aires; Els nacionalistes de Figueras; Gent Nova de Badalona.

Orfeó Gracienc; «Catalunya» periòdic de Lleida; Associació Catalanista Cultural Catalana amb la llegenda (Civitas Ilerda rebelion primer fruit); «L'Avenç» periòdic de Borges Blanques; Foment del Teatre Català; Lliga Regionalista de Gràcia; Escola Catalana «Mossen Cinto»; Foment Autonomista Català; Associació Catalana de Beneficència; Grup Feminal del districte II; Cooperativa Mutual Catalana; Ateneu Obrer del districte II;

Casino de Sans; A la memòria de Lluís Manau i Avellanet; Centre Català de Sabadell; Ateneu Regionalista del Poble Nou.

Lliga Regionalista, Cau Brilat; Foment de la Sardana; Orfeó Mataroní; Catalanistes de Pineda; La toia de l'Associació Catalanista de Calella; El llac i la palma de «Vida Nova» de Pineda; Catalanistes d'Arenys de Mar; Joventut Sardanista de Gràcia; El nen Antoni Sarsanellas; Ateneu Català de Sant Martí; Joventut Nacionalista de Tant Martí; «En Patufet»; Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana; Escoles Catalanes del districte segon;

Grup de Molanesos patriotes (Moia, patria de Casanova); Centre Popular Catalanista de Sant Andreu; Ateneu Autonomista del districte III.

Els nois germans Enric i Jaume Ventura; L'Unió Catalanista del districte V; Foment Catalanista de Ripoll; «Veu Comarcal» de Ripoll (dugues branques d'alzina; les germanes Grant; una bellíssima colla de deu o dotze noies modistes de la botiga de robes de criatura «La Jove Catalunya».

Aplec de la Sardana, Orfeó Barcelonès; un matrimoni portant la seva fillota Teresina Cot, en bolquers, un pomet de flors; els voluntaris de Catalunya; les senyoretes Rosa Ferrer i Mas i Dolores Balle Cuyàs; la senyoreta Cristina Llari de Subirachs; Escoles del Casal Catalanista del districte II; A. N. C.; Orfeó «La Ginesa»; els nens i nenes choristes amb llurs professors; tres germanes catalanistes i una senyoreta argentina; els nens de les Escoles del districte II amb llurs professors.

Don Ramón Monegal i fills; Centre Regionalista de Badalona; Agrupació Nacionalista Republicana; Centre Nacionalista Republicà de Barcelona; Centre Català de Buenos Aires; senyora Teresa Pissello i Permanyer; minoria nacionalista republicana de l'Ajuntament de Barcelona; Família Dachs; L'associació «Jove Catalunya» els dependents catalans de la casa Pius Panteleoni; Ateneu Autonomista del districte VI; la senyoreta Joaquima Delclós; Centre Regionalista de Sant Joan Despí.

Senyoreta Francisca Martínez; Associació Nacionalista de Calella; A. M. N.; Grup Excursionista Sabadellenc; Grup Catalanista del Masnou; la senyoreta Teresa Parella i Jordà; els tres germanets Jordi, Montserrat i Nuria Pascual; Delfi Sabadell i Serra, amb els seus quatre fillots, amb una corona que deia «Niada Catalana»; Associació Autonomista «Catalunya» del districte V; la J. N. R.; la nena Maria Segura; el nen Oswald Cardona i Roig; Joventut Nacionalista Republicana de Reus.

Casal Catalanista del districte X; Paqueta Forcada Farriol; Catalanistes de Cornellà; la senyoreta Maria Assumpta Azbeyzon i Ferrán; el senyor Carrasco i sa esposa amb sa tendra fillota de sis mesos; Maria Carrasco i Azemar, un pomet de flors que ha estat posat entre la corona de l'Ajuntament.

Escoles del Temple de la Sagrada Família; germanets Altobàs; germanes Rafel i Francisca Dalmau; Grup Jaumi; la nena Adelfa Oriol i Cosà; els amics Sande, Berenguer i González; l'infantó Albert Abeyzon i Ferrán; un pom de flors i bandera catalana de un dinar de fondistes celebrat ahir i la Joventut Valencianista.

Han estat tantíssimes, com es veu, les coronas; que no caben en el grandios marc-dosser del monument s'han hagut de posar lligades a la corda dels còls, al parterre del monument i a terra, al passadís de l'entorn.

Ha estat la més grandiosa manifestació feta fins avui en tal diada.

La corona de l'Ajuntament

A la migdiada, quan es plega dels tallers i desp'txos, la gentada que voltava el monument i per la Ronda de Sant Pere i carrer d'Ali-bey era grandiosa.

A un quart d'una s'oviraren els guardies municipals de cavalleria de gran

gala, batidors i l'Ajuntament en corporació, que en landós anava a dipositar una corona al peu del monument. Tota aquella gernació esclatà en un gran aplaudiment i donà visques a Catalunya. La Banda municipal tocà arredossada al grandios marc de les coronas.

Dels landós devallaren els macers, el guardià urbà en cap don Manuel Ribé, el secretari don Claudi Planas, els regidors senyors Cirera, Vila Marieges, Jover, Busquets, Calderó, Llopis, Balanya, Andreu, Rovira, Grañé, Riba, Durán i Ventosa i l'alcalde senyor marquès d'Olèrdola.

Seguia un esquadró de la guàrdia municipal de cavalleria de gran gala.

En mig d'una grandiosa ovació la corona és posada al davant i al peu del monument. Es de roure, alzina, palma, falguera, vares de Jessé, dalies i crisantemes i en la rica cinta de bandera catalana s'hi llegia: «L'Ajuntament de Barcelona a Rafel Casanova». Té un metre i mig de diàmetre.

L'ofrena de l'alcalde

El marquès d'Olèrdola, dirigint-se a la Comissió organitzadora, presidida pel senyor Puig i Esteve, president del Centre Autonomista de Dependents, diu en mig del fervorós silenci de tot el públic:

L'Ajuntament de Barcelona, en son darrer consistori, va acordar venir en corporació a posar al peu del monument a Rafel Casanova una corona en recordança i agraïment de l'hèroe de aquella gesta patriòtica.

Venim aquí, doncs, a complir l'acord; a posar en vostres mans la corona.

(Grandiosos aplaudiments. Entusiasta ovació.)

El senyor Puig i Esteve.—La comissió organitzadora d'aquesta anyal commemoració de la luctuosa data 11 de setembre de 1714, reb amb gran satisfacció, la corona que l'Ajuntament de la nostra ciutat, ofrena a l'heroic Conceller en cap de Barcelona.

Aquest acte ens encoratja en la nostra patriòtica tasca de defensar els ideals nacionalistes, en la lluita que sostenim tots els catalans per a fer rica i plena la ciutat de Barcelona, cap i Casal de la terra catalana, i per a fer també rica i plena a la nostra estimada patria Catalunya.

(Grandiosos aplaudiments i visques a Catalunya.)

La minoria nacionalista

republicana de l'Ajuntament

Nostra minoria al Consistori, diposità també, particularment, la seva ofrena, consistent en una hermosa corona de gran tamany, al peu de l'estàtua de l'il·lustre Conceller Casanova.

El monument

L'alcalde i tot l'Ajuntament, (acompanyats del senyor Puig i Esteve i altres comissionats) constantment ovacionats, donaren un tom a l'entorn del monument admirant-lo.

L'estàtua, com ja se sab, és la mateixa que hi havia a la balastrada del Saló de Sant Joan, al costat de l'Arc de Triomf.

El nou pedestal és projectat, com ja hem dit, pel jove arquitecte, don Alexandre Soler i March.

Es d'una exquisita elegància de línies i d'unes justes i exactes proporcions.

Al davant del cos central del pedestal, el nostre genial artista Josep Lli-

mona hi ha esculpit dugues matrones simbolitzant l'idea del monument.

Una de les matrones, de peu dret, de posat seré, habillada amb una vesta que cau en magestuosos plegs. Una altra matrona de robusta corpulència, esti asseguda a terra arredossada al monument com si dormís. Aquella matrona, qui simboliza l'esperit de Catalunya, amb la mà toca el front, com si la deixondís, com si la fés despertar, a l'altra matrona, qui simboliza el poble de Catalunya.

«L'esperit català despertant el poble de Catalunya».

El senyor a'calde i regidors felicitarren l'arquitecte senyor Soler i March. En Llimona no hi era present i des de aquí li endremem la nostra més coral felicitació. Ha fet una bella obra.

Correu-hi tots!!

Va llevar-se ahir, el senyor Suárez Inclán, alarmat i preocupadíssim. Ell, qui ha resolt amb una «taclita» que fins «admira», les vagues de l'art fabril i naval; ell, d'ordinari home de pocs amolinos, estava neguitós i impacient. L'onze de setembre... Què passaria? Vindrien, posar, a Barcelona, els exercits dels aliats per a recompar la conquesta de Catalunya?... L'engunya el matava, al nostre governador!... Si vinguessin, de cop i volta, aquells cents de voluntaris catalans qui diu qu's baten per la Llibertat!...

El telèfon féu servei. Quetatural... Quarter de la guarda civil... Que n'hi vagin mil o dos mil d'a peu i disrtaçats per a no cridar l'atenció, i altres mil o dos mil d'a cavall!... Senyor Retana, vost és el meu pare!... Senyor Carbonell, que no's robin aquestes quatre «provincies»... Senyor Martorell, facis el càrreg de que els catalanistes són obrers de l'art fabril!... La Patria perilla, què feu? Aneu-hi tots!

Efectivament, a la Ronda de Sant Pere, xamfrà Girana, ahir hi eren tots tots!

El cant d'Els Segadors

Mentre l'alcalde i regidors pujaven al cotxe per anar-se'n, el jovent de les associacions catalanistes entonà nostre himne nacional «Els Segadors» entre aplaudiments generals i vitors a Catalunya. Aquesta expansió patriòtica a l'entorn del monument durà un bona estona.

Però era ja més de la una de la tarda i la gernació començà la desfílada. Tothom se n'anava a dinar.

El jovent catalanista, «una colla de una quarantena, també es retirava en direcció de la plaça d'Urquinaona, acera esquerra, i anava taral·leiant «Els Segadors». Un núvol d'agents de policia vestits de paisà els envoltà provant de fer-los callar i d'escampar-los. Els joventils anaven seguint sa via taral·leiant «Els Segadors», si, però sense moure escàndol.

A la cantonada del carrer de Bruch es degueren embolicar paraules un i altres i vàrem presenciar un espectacle que desdú completament d'un cos de policia que té excés de forces per a fer-se obeir en qualsevol moment.

No volem saber el motiu de la topada. Amb tota la nostra enegia protestem i rebutgem l'actitut de la policia. Vàrem veure a agents que abofetejaven, que bastonejaven i escometien a còsses a joventils de 14 a 16 anys de la manera més despietada.

En varen agafar un i el portaren a la delegació de policia del carrer d'Ortígoza.

Corregudes

Al veure la brutal escomesa, com

DEMA:

Des del Marroc

Per l'interior del Riff

per E. DUCH i SALVAT

és natural, totes aquelles criatures i els altres ciutadans pacífics s'allunyen d'aquella gent, escampant-se per tots indrets. Tant al pas de la Ronda a l'entrada de la plaça d'Urquinao, com a l'entrada de la plaça de la Llibertat, la gent de la guàrdia i el trompeta toca la senyal de «despeje», i desentenant els guàrdies els altres ciutadans decididament, marcialment contra aquell terrible enemic.

Els ciutadans pacífics, aquells joves de 14 o 16 anys, sorpresos davant d'aquella ferotge actitud de la força pública, s'arrodonsen per les aceres i entrades i botigues de les cases.

Com si no n'hagués prou, ve al trot, des del monument d'En Casanova, un escuadró de la guàrdia civil, però unes i altres forces es troben sense l'enemic, no hi ha hagut ni un atac, no hi ha hagut ni un atac, no hi ha hagut ni un atac.

La força pública: l'escuadró de guàrdies de seguretat i de guàrdia civil s'han trobat front a front i ningú entre ells.

Al peu del monument hi havia encara molta gent que, quietament, pacíficament, contemplava l'estatua i son nou pedestal, comentant-ho favorablement amb elogi.

Tot hom s'ha estranyat d'aquesta actitud de la policia tractant per força de l'entorn del monument els pacífics ciutadans. Per últim s'han convençut que no tenien raó i ells tot sols n'han desistit.

Després s'ha posat al carrer de Mende Núñez el piquet de guàrdia civil de cavalleria. La gent quietament ha contemplat el monument. I com que ja eren dos quarts de dues ha resultat que els visitants han minuat a cada moment i ha acabat havent-hi més

guardies civils i policies que públic mirant l'estatua. Els guardies civils han decidit retirar-se també.

El governador

El senyor Suárez Inclán passà ahir al matí per davant de l'estatua d'En Casanova.

Parlant després amb els periodistes deia que havia passat lo de cada any amb els incidents de cada any, que són cosa de gent jove.

Deia també que al retirar-se l'Ajuntament de davant de l'estatua, una colla de joves s'empenyien en fer una manifestació, encaminant-se a l'efecte en direcció a la Rambla, però al ser a la plaça d'Urquinao la policia els dissuadi de l'acte que volien realitzar.

Respecte a un incident ocorregut a l'arribar a una comissió de Terrassa, ha dit que no havia tingut cap importància.

A la tarda

Després dels successos ressenyats, foren retirades totes les forces de seguretat i vigilància, que hi havia al voltant del monument.

Durant tota la tarda la tranquil·litat fou absoluta, no registrant-se cap mena d'incident. Es natural que aixís fos, un cop retirada la policia.

Els detinguts

Els detinguts, amb motiu de l'incident policia-espanyolista d'abans d'ahir, han sigut posats a disposició de l'autoritat militar.

Ahir, varies personalitats practica- ren gestions per a obtenir la llibertat d'aquests bons nacionalistes.

Es probable que avui siguin posats en llibertat, per no resultar cap càrrec en contra d'ells.

Parlaren entre altres oradors els senyors Estadella i Mir i Miró.

Segons notícies, el miting transcorregué en mig de xardorós entusiasme.

Anants i vinents

En l'express de Madrid marxaren, ahir, el diputat a Corts senyor Lerroux i el senyor Josep Gasset i Chinchilla, germà del ministre de Foment.

Arribaren, el diumenge, el diputat a Corts senyor Cusi i l'ex-director general de Comerç senyor Alfons Sala. El secretari d'aquesta Diputació i de la Mancomunitat, don Lluís Janer, ha anat a passar uns quants dies a La Garriga.

Procedent de Suïça i França, on ha passat un mes i mig a la vora, ha arribat el «leader» regionista En Francesc Cambó.

Els aragonesos Comiat

La primera expedició

Ahir al matí, a les 6'40, marxà la primera expedició aragonesa. Amb tal motiu l'estació es vegé concorregudíssima, donant-se repetits crits de Visca Aragó i Visca Catalunya!

La segona expedició

A les nou i deu, sortí el tren destinat per a la segona expedició i en el que marxaren les autoritats, Premsa i demés representacions d'Aragó.

Acudiren a despedir als expedicionaris el governador civil, senyor Suárez Inclán; el secretari del govern, senyor Die i Mas; l'alcalde, senyor marqués d'Olerdola; el quefe superior de policia, senyor Riquelme; els regidors senyors Ullé i Mesa; el quefe de la guàrdia urbana, senyor Ribé, i la Junta directiva del Centre Aragones amb son president senyor Sayos.

Al sortir el tren es donaren varies visques a Aragó i a Catalunya, que eren contestats amb molts aplaudiments. Rebin la més coral salutació de comiat els fills de la regió germana, que han sigut els nostres hostes durant uns dies.

L'Assamblea de les Societats per Accions

A l'invitació de Societat per Accions de Catalunya han correspost diverses entitats i particulars, assistint a la reunió convocada en el Saló d'Actes del Foment del Treball Nacional.

Constituïda l'Assamblea el president senyor Vidal i Ribas comença per consignar una protesta contra la afirmació d'un periòdic de Madrid de que el Foment del Treball Nacional per boca del seu digníssim president, comte de Caralt, havia manifestat la seva conformitat amb el projecte de Beneficis Extraordinaris pendent de discussió en les Corts. Tal apreciació és calumniosa per a l'expressat senyor que ha estat sempre conforme amb les aspiracions de l'Indústria i el Comerç, ajudant personalment a la campanya contra aquell nefast projecte entaulat.

Per això es considera en el deure de rebutjar-la, tornant per l'honor i la dignitat de qui tant alt té el concepte d'un prestigi personal i del seu nom enlairat en les luites honrades del treball.

A continuació va fer historia de tot lo actuat des de la passada Assamblea fins la feixa, insint en la grandiositat de l'Assamblea de Madrid en que's trobaven presents entitats qual representació passava de 7.000.000.000 de pessetes, però més especialment en la actut decidida i p'riòtica dels parlamentaris, plans en particular i dels d'altres varies provincies que junts formaren una al·luia formidable, davant la qual hagué el govern d'acollir-se a lo millor que pogué per a soscpendre les sessions i evitar la contingència de dificultats polítiques que era imminent.

Terminà demanant la seva opinió als presents per a tenir-la molt en compte en lo successiu.

El senyor Sód va fer una acabada descripció del moment actual de la qüestió i de la necessitat d'atemporar-se a les circumstancies d'acord amb l'actuaclon parlamentaria, terminant per proposar un vot de gràcies a quants han intervingut i de confiança per a la Comissió representativa dels interessos del Treball Nacional.

El senyor Menegat abundà en els mateixos conceptes recalcant la conveniència de no apartar-se dels elements parlamentaris que representen i de no fer política sense les quals desfer-se'n ríen de la ríu, per que serien a ríen de les per les conveniencies i ve nimentals.

El senyor Milà i Pi conforme amb lo d'els anteriors, recordà les campanyes que en l'ordre econòmic llicencien sempre els parlamentaris catalans als quals es deuen totes les reformes que en l'ordre econòmic han portat la prosperitat de la regió catalana, éssent la característica de tots ells l'anteposar els interessos del país als compromisos de partit, adherint-se

al vot de gràcies i de confiança proposat a la Comissió gestora.

L'expressat vot de gràcies i de confiança quedà aprovat per unanimitat, terminant la reunió després d'agrair efusivament el senyor Vidal i Ribas les manifestacions de l'Assamblea en nom de la Comissió que presideix.

Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria

La Secció Permanent d'Educació i Instrucció del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria, fa avinent que, havent quedat despatxades totes les matricules dels primers cursos d'anglès i de francès, se n'obra un de nou per a amb dues assignatures quina explicació tindrà lloc en dies alterns de dos quarts de vuit a dos quarts de nou del vespre.

La matrícula tindrà caràcter d'efectivitat únicament si s'inscriuen un nombre suficient d'alumnes.

Per a més detalls dirigir-se a la Secretaria de la Secció o a les Oficines Generals del Centre, Rambla de Santa Mònica, 25.

Govern civil

EL GOVERNADOR S'EN VA

Avui a la tarda, en el ràpid d'Irún, marxà novament a San Sebastián el governador, el qual desitja acabar de passar l'estiu en aquelles platges.

El senyor Suárez Inclán tractarà amb el president del Consell de varies assumptes d'interès per a Barcelona, entre ells el de l'Exposició d'Indústries elèctriques per a la qual cosa ahir tindrà visita, juntament amb l'alcalde, marqués d'Olerdola, els terrenys on deu ésser emplaçada la dita Exposició.

Per tal de que el senyor Suárez Inclán pugui parlar amb coneixement de causa, al comte de Romanones, de varies qüestions d'aquest municipi, conferència ahir amb el primer tinent d'alcalde senyor Durán i Ventosa.

Visitaren, ahir, al governador civil, per a parlar-li de diferents assumptes, l'inspector general d'emigració, el comitè liberal de Vilanova i Geltrú i el diputat a Corts per Igualada senyor González Vilart.

EL DESCANS DOMINICAL DELS DIARIS

Ahir, els administradors dels diaris barcelonins havien de reunir-se amb el governador per a veure la manera d'arribar a un acord en la tan debatuda qüestió del descans dominical.

Un naufragi

Davant la secció Marítima hi havia ahir matí entre vuit i nou una barca de pesca del arret, propietat del veí de la Barceloneta Josep Panadés, qui la patronava.

Hi anaven, a més embarcats Francesc Brossa Artur Junqué i Joan Figueras, igualment veïns de la Barceloneta.

A causa del fort tràngol, al fer força a una banda per treure l'art, la barca volà, quedant alguns dels pescadors agafats a sota i corrent perill imminent de negar-se.

Sortí hagué que estava aprop el barquer de l'Ajuntament, Vicens Barcelona, qui acudí tot seguit i tragué els naufrages de la situació compromesa en qu'estaven, portant-los a terra sense més dany que la remullada i la perdua dels arrous.

Del robo de les 40.000 pessetes

El secretari judicial de Sabadell don Josep R. Tortajada ha visitat al jutge de primera instancia de l'Hospital don Pere Salnz de Baranda, per a fer-li entrega de quatre lliures esterlines i dugues anells, al semblar d'or i brillants, procedents, segons se suposa, del robo comés en un hotel del carrer del Carme i el sumari del qual instrueix dit jutjat.

Sembla que Scala, un dels suposats autors del robo, devia 125 pessetes a l'amo d'un bar de Sabadell, i amb posterioritat al fet que's perseguia, li va entregar pel pago del deute quatre lliures esterlines, una anell com a regal i una altra per a que la dongués a la novia del referit Scala.

Quan l'amo del bar tingué pels periòdics noticia del robo, s'apressà a fer entrega al jutjat, del diner i les anells referides.

Els successos

AFICIÓ AL COTÓ.—Una noia de 22 anys, veïna del carrer del Cid, robava cotó dels carros que passaven per davant de casa seva.

Un minyó de 18 anys, jornalier, l'ha renyada. Ella se n'ha ressentit i ha bofetejat al minyó. Exasperat aquest, ha donat tal pallassa a la xicota, que li ha fracturat la clavícula esquerra.

La pacient ha estat auxiliada al dispensari del carrer d'en Barbà, i després, un altre, posats a disposició del jutjat d'instrucció.

UN DESGRACIAT.—Un home de 53 anys, Sebastián Joan Peribañez, passant pel carrer de l'Olm va caure, donant tal cop de cap a terra que sofri congestió cerebral greu.

Essent foraster va ordenar el mefge del dispensari portar-lo a l'Hospital de la Santa Creu. Li varen ser recollides de les butxaques 258 pessetes, que quedaren dipositades al jutjat.

L'AMOR A L'OFICI.—Dos pagessos qui vivien en habitació diferent de la mateixa casa del carrer d'en Villarroel, terme de Gracia, havent-se trobat al xamfrà del carrer de Mallorca, varen disputar per coses professionals i varen agredir-se mutuament, resultant un d'ells, de 68 anys, amb ferides contuses d'importancia al cap i c'ra.

L'agressor, qui rebé contusions lleus, va ser posat a disposició del jutjat.

El treball

ASSAMBLA DE FERROVIARIS

Dissabte celebrà Assamblea el Sindicat ferroviari Barcelona-Nort baix la presidència del company Lluís Urrutia, acordant-se el nomenament dels delegats que deuen assistir al Congrés de Valladolid convocat per a protestar dels atropells comesos durant la darrera vaga i de l'actitut de la Compañia no complint l'ofert.

Els delegats són: Vicent Bernabeu i Andreu Balios.

També s'acordà celebrar un miting a Sant Andreu el vinent dissabte.

CONVOCATORIES

Per a parlar de la qüestió de les hores extraordinaries, la Societat d'art fabril «La Constancia» ha convocat reunió general extraordinaria, que tindrà lloc avui, dimarts, al «Cine Montaña» de la barriada del Clot.

PEBS PRESOS DE CENICERO

A la Casa del Poble del carrer de Aragó es celebrà diumenge l'1 nunciament miting per a demanar l'1 d'ult dels p'os pels successos de Cençero.

No hi assistí massa public, lo qual és de dolre, puix aqueix indult fóra una justa reparació.

Presidí el company Noriega i foren tis de a paraula els obrers Gallart, B bra, Herreros i el president.

EL CONGRES DE METALURGICS

S'ha celebrat a Sabadell el tercer Congrés de la Federació Regional de Sindicats d'obrers metalúrgics, havent-se acordat que, oblidant tota mena de renuncies els obrers metalúrgics que integren els sindicats d'aquest ram, de Sabadell, es fusionin en un Sindicat únic.

El Municipi

En el despatx de l'Alcaldia, s'ha firmat l'escriptura de venda o adjudicació definitiva del solar lletra C, illa número 7, de la Secció primera de la Granvia A. o Laietana, de la Retorma Interior, L'autoritzà el Notari senyor Recudé.

Al concurs obert per l'Ajuntament per al repartiment de 3 matricules gratuïtes del curs d'aviació, orhanitzat per la Societat Pujol i Comabella, s'han presentat 18 concursants.

Varis veïns i propietaris de la barriada de Vallcarca, an interessat de l'Ajuntament, l'arreglo d'una plaça amb jardins en l'illa triangular limitada pels carrers de Cabriels, Argento i Riera de Vallcarca.

El dia 15 del corrent, a les 11 del matí, se celebrà al Saló de Cent de les Cases Consistorials, varis sortejos per a la amortització de 140 títols de la Deuda municipal d'aquesta ciutat.

Ha complimentat a l'Alcalde, el Delegat Regi de primera Ensenyança senyor Batllés i Bartrán de Lis.

L'Associació d'Agents de Duana i Comissionistes de trànsit, ha dirigit un ofici a la Comissió de Consums, participant la seva conformitat a les condicions baix les quals, l'aludida Comissió accepta la garantia d'agents i comissionistes.

Jocs Florals de Sant Martí

VEREDICTO

Flor Natural: Composició 125, «Vibracions».

Lema: «Polgarrar».

Premi II: Comp. 93, «L'ombra». Lema: «Roger de Flor».

Premi III: Comp. 78, «A una donzella jove».

Premi IV: Comp. 18, «El darrer comte d'Urgell».

Premi V: Comp. 10, «Dances». Lema: «Flors de ritmes».

Premi VI: Comp. 111, «Cants a l'elefida».

Premi VII: Comp. 65, «El Treball». Lema: «Labor magna virtus».

Premi VIII: Comp. 9, «El rei etern». Lema: «Ay del linaje humano si la moral ha de adquirirse por medios científicos».

Premi IX: Comp. 80, «El Pont Vells». Lema: «Cant elegiac».

Premi X: Comp. 57, «Crepuscle». Lema: «L'heure passe comme une femme sous un voile».

Premi XI: Comp. 90, «El meu roser». Lema: «Dolç idill».

Premi XII: Comp. 73, «Madrona». Lema: «Flor del Calvari».

Premi XIII: Comp. 66, «Recordant a En Maragall». Lema: «Tu duca, tu signor, tu il mio maestro».

Premi XIV: Comp. 55, «A una tornera».

Premi XV: Comp. 66, «Recordant a En Maragall».

Premi XVI: Comp. 55, «A una tornera».

Premi XVII: Comp. 66, «Recordant a En Maragall».

Premi XVIII: Comp. 55, «A una tornera».

Premi XIX: Comp. 66, «Recordant a En Maragall».

Premi XX: Comp. 55, «A una tornera».

Premi XXI: Comp. 66, «Recordant a En Maragall».

Premi XXII: Comp. 55, «A una tornera».

Premi XXIII: Comp. 66, «Recordant a En Maragall».

Premi XXIV: Comp. 55, «A una tornera».

Premi XXV: Comp. 66, «Recordant a En Maragall».

Premi XXVI: Comp. 55, «A una tornera».

Premi XXVII: Comp. 66, «Recordant a En Maragall».

Premi XXVIII: Comp. 55, «A una tornera».

Premi XXIX: Comp. 66, «Recordant a En Maragall».

Espectacles

Parc de Barcelona

Per avui, dimarts de moda l'empresa de les atraccions del Parc de Barcelona ha organitzat la tercera Soiree Fleurie de Gala amb un magnific programa de testejos entre els que figuren dances modernes i balls clasics espanyols, per renomnats artistes. Ademés es celebrará el quint dia del Campionat Internacional de Machicha Brasileira, que tan gran interés ha despertat entre el nombrós públic que assisteix a dit concurs.

També a la Plaça de la Cascata, es celebraran diverses dances i treballs acrobatics per notables artistes, si guent amenitzats per la molt renomnada Banda Militar de Mérida.

Marítimes

Des de cap al tart d'ahir, entraren al nostre port els següents vaixells: «Adolfo», d'Alacant, amb càrrega general; «Rei Jaime I», de Palma, amb 80 passatgers i càrrega general; «Tirso», de Gandia, amb 236 passatgers i càrrega general; «Velarde», de Melilla, amb 17 passatgers i càrrega general; «Santa Ana», de Marsella, amb càrrega general.

Sortint: «Woss», per a Almeria; «Cabo Oropesa», per a Marsella; «Mahón», per a Mahó, i el crener nordamericà «Dasm Ines», per a Nova York.

Diversions públiques

Teatres

TEATRE TIVOLI Avui, dimarts, venen a l'escenari el repertori de cines. Regalades les localitats. Entrada, 30 cèntims. Primer «Bohemios». Segon «El príncipe bohemio». Tercer «Un quart de deu. Primer «Moros i cristians». Segon «Serafin el pintor». Entrada, 60 cèntims.

Teatre de Novetats

Compagnia còmic-dramàtica **FRANCISCO MORANO** Inauguració de la temporada, dijous, 14 Setembre, amb l'hermosíssima obra dramàtica, en tres actes, d'En Josep Echegaray, «De mala raza» i el pas de comedia, pels senyors Alvaros Quintero, «Mañana de sol». Segueix obert el «bonament GRAN MODA», a dimarts i divendres.

Music - Halls

Societat Patria Chica Barba i to. bis Tarde alt grans concerts

Cinematògrafs

Gran saló cine Doré

Avui, dimarts, grans sessions de cine i varietés, el millor i més complet dels programes de Barcelona.

Triomf complet de l'atracció

¿El espejo roto? Més de 4.000 PERSONES, 4.000, han desfilat per aquest saló, entre dissabte i diumenge, per a admirar aquesta original atracció i s'han convençut que és de lo més original que s'ha presentat fins a la feta. Fixar-se en els noms de les atraccions.

Trio Charles notables juglars L'hermosíssima cançonista, que és la millor en el gènere i l'xulo

Bella Emilia No deixar de veure aquesta artista que és millor que abans, tant en veu i vestuari i repertori nou.

Exit, exit de rialla amb els originals duetistes còmics excentrics

Los Leger Lia (Los Jorobaditos) l'únic duet en el món format per dos gèperuts.

La monissima cançonista i balladora **Mercè Seros** artista de brillant pervivencia La més gran atracció de l'epoca, anomenada

¿El espejo roto? ¿El espejo roto? 15 minuts de rialla seguida per les 22 cenes còmiques de bona llei i de gran originalitat que conté l'argument de dita atracció.

Aquesta setmana, grans novetats.

Varies

Parc de Barcelona

Elegant centre d'atraccions. Café Restaurant. De deute a dugues i de vuit a deu, coberts a cinc pessetes.

Avui, **Dimarts de Moda**. Concert extraordinari per l'aplaudida Banda Militar de Mérida. BALLS ESPANYOLS a la plaça de la Cascata i admirables treballs acrobatics per varies aplaudides artistes.

TER. Soiree Fleurie de Gala en el GRAN CASSINO. BALLS CLASICS ESPANYOLS per distingides artistes i penúltim dia del CAMPIONAT INTERNACIONAL DE MACHICA BRASILENYA.

Nit, Entrada de passió, 10 cèntims.

PARLOTEIGS DE PARIS

(Escrit expressament per a EL POBLE CATALA)

E governador militar de Paris, al començ de la guerra va prohibir que's venedors de periòdics s'esgargamellessin c'idan-ne el títol i, encara menys, el contingut. Ja doncs, com una típica nota de la vida del carrer, no s'ocix gaire sovint la cavernosa veu de ventríloque de l'espanyol «camelot», de qui les dites solen ésser llampecs de gracia i de cinisme. En els darrers temps s'ha trencat molt aquesta consigna del silenci. Quan un gran esdeveniment esclata com una bomba en plena plaça pública, ens ho fa avinent el «camelot» tot seguit.

«La Rumania ha declarat la guerra a l'Àustria», cridaven i re-cridaven ahir els «camelots» i «camelotes» per tots els àmbits de Paris, abans de mig-dia. I a mig-dia no's trobava un diari per comprar. Erem de passada pels volts de la prominent estació de Lió, on el moment precís de l'arribada dels obrers xinos, que anaven amb cara de gats i vestits de blau, els uns darrers els altres en filera seneca fi. Han vingut, diuen, a portar l'ajuda de llurs

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

Del 11 al 23 de setembre

Venda excepcional, i a preus limitadíssims, en

Equips per a Col·legial

Mobles, Devantals, Camises, Calsetes, Sema-
rretes, Mitjons, Mitges, Calcat, Mocadors, Al-
fombres, Colxes, Coixins, Matalassos,
Roba de llit, Toballes, etc.

Importantíssimes rebaixes en

Grans existències de

Roba blanca per a Senyora i nens, Cotilles,
Bruses, Matinèes, Brodats, Puntilles,
Llensols i Mantel·leries

La visita d'aquests magatzems en
els citats dies, constitueix una ventat-
xosa ocasió pel llurs favoreixedors.

Fotografies animades

de grans èxits

Galeria fotogràfica (tercer pis)

Informació Telegràfica i Telefònica

Servei especial d'EL POBLE: CATALA

ESPANYA

(De 9 matí a 12 nit.)

Parla En Romanones

SAN SEBASTIAN, 11. El comte de Romanones rebé aquest matí la visita de l'embaixador d'Itàlia. Després fou a Palau a despatxar amb el rei. Al retornar del regí al·lar rebé el comte als periodistes i ens digué:

He despatxat breument amb el rei, perquè ha retornat tard de les cerimònies a quí ha assistit al quarter de San Telmo.

Firmà el rei un decret jubilat al governador don Felip Crespo de Lara, a instàncies del matí.

Declarà el que del Govern que no hauria més nota política que'l discurs que pronuncià ahir el senyor Maura, afegeí:

Es té que esperar a conèixer el text sencer del discurs, perquè es refereix a assumptes importants, i no convé jutjar-lo per un extracte; però per lo que he llegit respecte a política internacional, estic conforme amb ell en molts extrems.

No té res d'extrany això perquè en el discurs que pronuncià el senyor Maura a Palma, al que vaig pronunciar jo abans de ésser poder i en un altre que pronuncià el senyor Maura després a Madrid, coincidíem en el en el sustancial.

Es plausible—afegeí—que en aquests moments, homes com En Maura es dirigeixin al país marcant-li orientacions en assumptes de transcendental interès.

Rifa de Madrid

MADRID, 11

Primer premi: 120.000 pessetes
Número 6.306.—Coruña-Madrid
Segon premi: 65.000 pessetes
Número 1.317.—Pamplona
Tercer premi: 25.000 pessetes
Número 5.155.—Sevilla-Madrid
Premiats amb 2.000 pessetes
4.705 Madrid.—7.444 Sevilla-San-
ander.—23.704 Barcelona-Madrid.—
98 Ceuta-Barcelona.—30.282 Burgos.—
15.118 Madrid.—5.594 Madrid-Al-
ceiras.—18.005 Jaén Saragoça.—
25.006 Carmona.—24.244 Línea-Ma-
dríd.

Discurs d'En Maura

SANTANDER, 11.

En el discurs que el senyor Maura ha pronunciat a Beranga ha excitat al poble a inter-
fer en la política.
Ha proclamat la necessitat de la neutralitat d'Espanya.
Considera improrrogable el nostre isolament internacional després de la guerra. Els nostres interessos estan lligats amb els de França i Anglaterra i encara que Anglaterra i França durant dècades han treballat per enfonssar-nos, com ara que podem arribar a una intel·ligència entre elles segons els interessos nacionals.
Canta la vitalitat d'Espanya. Aquí sols està podria l'administració, que cal sanejar.
El discurs, que ha durat una hora, ha estat molt aplaudit.

ment internacional, o de morir Espanya a l'infància.

Per a actuar en els grups europeus no pot ser norma per a nosaltres la victòria que ara es disputen els grans potències.

Siguent vital per a Espanya aquesta opció i no estant subordinada a extrany triomf i derrotes, necessita la compensació de governants i governats i una unitat fixa de propòsits col·lectius per a decidir amb serenitat.

Amb aquest motiu censura durement el bini que acaba de complir, puix ha faltat l'acció directora, que so's incumbeix al poder públic.

Es té que buscar al menys—afegeí—el resultat de les contraposicions de l'opinió espanyola i en tot cas el respecte primordial, per lo que a la política internacional se refereix, a les realitats permanents.

Aquestes realitats dictaren a l'orador la conducta per ell seguida en 1904 i a 1907, com que del Govern, amb l'assentiment casi unànim de la nació, després de començada la guerra trobà persistents les mateixes realitats, les quals naturalment situen a Espanya en el grup occidental i estableixen amb aquest extensa comunitat d'interessos.

Ineludiblement—afegeix—existeix la convivència anglo-franco-espanyola, que ha tingut, té i tindrà la següent: o tractar a Espanya com germana, respectant i secundant el seu vigor, o anar al seu aniquilament i impotència per a substituir-la al natural emplaçament de la seva sobirania.

Comentaris al discurs d'En Maura

MADRID, 11. En els cicles polítics de Madrid se fan molts comentaris referent al discurs pronunciat ahir pel senyor Maura a Beranga.

S'estima unànimement que's transcendental el discurs.

Alguns parlen de la pròxima formació d'un Govern nacional per a seguir l'orientació internacional que ha marcat el senyor Maura.

A un significat polític el varem sentir dir: Després de l'entrevista recent del senyor Maura amb el rei, el discurs d'ahir en la seva rehabilitació per a tornar a governar.

Molts senyalen que no existeixen grans diferències en el mode de volguer la política internacional, entre els senyors Maura, Melquíades Álvarez i Lerroux.

Senyalen alguns el fet de que'l comte de Romanones hagi declarat la seva conformitat amb els punts del discurs del senyor Maura relatiu a l'ordre internacional i creuen que això indica que hi ha una intel·ligència entre ambdós per a la futura actuació d'Espanya, cvinguda a Santander en la recent entrevista.

«La Epoca» diu aquesta nit que'l discurs del senyor Maura és una invitació a un debat prop de l'actitud de Espanya davant de la guerra, puix desseguida d'afirmar la neutralitat diu que devem abandonar l'aïllament en que vivim i optar per algun grup beligerant.

Per nostra part—afegeix «La Epoca»—no entrarem en aquest debat, limitant-nos a no aplaudir que s'hagi iniciat. Acudirem a ell, però sense les responsabilitats de l'iniciativa, quan el deure ens l'imposes.

El monument a Usandizaga

SAN SEBASTIAN, 11. Ha arribat l'arquitecte senyor Llirmona, autor del projecte per al monument a Usandizaga.

Dirigirà un parell de dies les obres per a l'emplaçament a la plaça de Guipúzcoa; després s'entornarà a Barcelona i tornarà per a assistir a la inauguració del monument el dia 24 de l'actual.

Efectes d'un pedregada

VALDEPENES, 11. La pedregada que caigué ahir ha produït la pèrdua de la meitat de la collita.

Es calcula que han estat destruïts 250.000 quintars de raïm, el valor del qual és de 3.500.000 pessetes.

A les cinc de la matinada s'ha reprodutit la tempesta.

Hi ha gran pànic. El veïnat està consternat.

Parla el ministre de la Governació

MADRID, 11. El ministre de la Governació, al rebre avui als periodistes, ens ha dit:

He parlat per telèfon amb el comte de Romanones, qui segueix bé, i hem va dir que no passava res de particular a San Sebastián.

Facilità després el ministre un telegrama de Ceuta que diu que a dos kilòmetres de la plaça descarrilà un tren de les obres del port, resultant ferits dotze peïsans treballadors, dos d'ells greus. Un d'aquests morí al ser portat a l'hospital. És deia Antoni Martín.

Els ferits greus són: Leopold Fabià, i Felip Navarro; i els ferits lleus Manuel Ruiz, Sebastià Moreno, Joan Guerra, Pau Nieto, Josep Torrecilla, Antoni Fernández Blanco, Antoni Rodríguez, Josep Ruiz i Celedoni Martí.

Parla el ministre de Foment

MADRID, 11. El ministre de Foment ens ha dit lo següent:

Tinc acabat el treball que m'ocupà aquests dies. Portaré aquesta tarda al ministre d'Hisenda la memoria promesa i d'atès pel pressupost ordinari i l'extraordinari.

He rebut la visita dels ingenyers de de camins que han recorregut tota Espanya estudiant cada un «de visu» les carreteres de sis a set províncies. Han empleat mes i mig i han redactat memòries parcials determinant les carreteres que lenen que ser reparades i l'ordre en que haurà de fer-se.

Totes les obres no's taran d'un cop sinó en un període de tres anys.

Parlant de la qüestió dels siderúrgics expressà que en el seu sentir no hi ha altre solució que prohibir l'exportació de ferro, i digué que així ho proposarà al Concili de ministres per a que'l ministre d'Hisenda, si preveïa el meu criteri, dicti l'oportuna mida.

ESTRANGER

Portugal

Comissió espanyola

LISBOA, 11

El president de la República rebé a la comissió espanyola de la Cambra de Madrid.

La comissió surt aquesta nit per a retornar a Espanya.

Uruguay

Abordatge

MONTEVIDEO, 11

Els vapors italians «Puzón» i «Chilo», s'abordaren resultant tots dos vaixells amb averies greus. Ha desaparegut un mariner i altres resultaren ferits.

LA GUERRA

D'Espanya

El «Mayo» enrouzat

BILBAO, 11

El vapor «Mayo», de la Companyia Bilbaína de Navegació, ha sigut tirat a fons en la travessia de Newport a Burdeos.

El capità telegrafià als armadors notificant que la tripulació havia sigut salvada pel vapor espanyol «Bravo». El «Mayo» desplaçava 3.000 tones. Portava carregament de carbó.

De l'estranger

Comunicats oficials

DE FRANÇA I BELGICA

COMUNICAT OFICIAL FRANCES DE LES TRES DE LA TARDA

PARIS, 11

Al S. del Somme els alemanys han pronunciat durant la nit una sèrie d'atacs contra diferents punts del nou front francès, (des de Berny fins a la regió del S. de Chaulnes). Cinc atacs han estat iniciats per l'adversari, alguns d'ells acompanyats de llençament de líquids inflamants. Per tot arreu les tropes atacants han estat rebutjades fins a les seves trinxeres de sortida pels nostres tirs de contenció i focs d'ametralladores que els han infligit pèrdues considerables.

Nit tranquil·la en el restant del front.

Aviació.—La nit del 9 al 10, deu avions francesos han tirat 60 granades de gros calibre damunt les fàbriques militars importants al S. de Bruges. El bombardeig efectuat des d'altituds de 400 a 800 metres, ha estat molt eficaç.

La mateixa nit s'han tirat 104 granades als acantonaments i dipòsit de municions del N. de Somme-Py, constatant-se violentes explosions.

Una esquadreta ha bombardejat els quaters i l'aeròdrom de Sarreburg. Una vintena de granades de gros calibre han causat danys importants als objectius senyalats.

DE RUSSIA

PETROGRAD, 11

Als Cárpatos boscosos, en el curs dels combats lliurats des del 31 d'agost fins al 6 de setembre, hem fet presoners 15 oficials i 1889 soldats i hem pres dos canons de muntanya i 26 ametralladores.

A l'estret d'Irbán els avions russos, han rebutjat uns hidroavions enemics, fent-ne caure un.

DE ITALIA

ROMA, 11

Al front del Trentí i a l'Isone inferior se senyala gran activitat d'artilleria enemiga i petits i in-

fructuosos atacs contra Malgazu-
gue, la plana de l'Asiago i Curiol.

A la zona de Tolmino hem rebutjat un atac.

A l'Albania hem ocupat sense incidents unes altures entre el port de Palerme i el poble de Subase.

COMUNICAT OFICIAL ANGLÉS

LONDRES, 11

L'enemic ha intentat sense èxit un contra-atac al N. de Ginchy. Els guany de les darreres 24 hores comporten 350 presoners i 3 ametralladores.

Ahir el nostre atac va estar constantment suportat per l'aviació que va ametrallar les tropes enemigues.

En el curs de nombrosos combats aeris han estat destruïts tres aparells alemanys i alguns altres s'han vist obligats a aterrirar en eries.

La nit darrera les nostres tropes han penetrat en les trinxeres del S. de Neuve Chapelle infligint pèrdues importants a l'enemic.

Les operacions a l'Orient

PARIS, 11

Al front del Struma els anglesos han franquejat el riu, a l'alçada de Orjak, sota el foc enemic i han atacat els pobles de Nevollon i Karadjakou, situats a la vora esquerra del riu, on l'enemic es defensa amb encarnament.

Des de la regió de l'O. del Vardar fins al llac Doiran l'artilleria francesa ha canonejat violentament les posicions búlgars i ha efectuat gran pèrdues a les bateries adverses.

Al front de l'exèrcit serbi se senyala una nova reculada de les avançades búlgares.

Notícies oficials rumanes

BUCAREST, 11

Continuen les lluites encarnades a l'O. de Toplitza. Les tropes rumanes han ocupat Cziksireka, perseguint l'enemic.

Commemoració de la batalla del Marne

PARIS, 11

En commemoració del segon aniversari de la victòria del Marne, s'han celebrat avui, nombroses cerimònies i manifestacions.

L'Unió Nacional de Carrilaires, reunida en Assemblea general, ha saludat els herois caiguts en de fonsa de la civilització i ha declarat que redoblarà els esforços per la gloriosa tasca que incumbeix.

La lliga anti-alemanya ha aclamat a un orador que ha preconitzat la lluita econòmica.

A la catedral de Meaux, s'ha celebrat un solemne ofici. Després de l'ofici han pronunciat discursos M. Maurice Barres i el president del concell municipal de París, provocant esclats d'entusiasme.

Evaacuació de Varna

PETROGRAD, 11

Comuniquen de Odessa que es búlgars procedeixen a l'evacuació de la ciutat de Varna, en el Mar Negre.

Disolució de la Lliga de reservistes

ATENAS, 11

El Govern grec ha acceptat totes les demandes de l'Entente.

La policia ha procedit a la disolució de la Lliga de reservistes amb motiu del tumulte que els seus components portaren a cap invadint la delegació francesa.

Barco enfonsat

LONDRES, 11

Ahir matí fou enfonsat el vapor noruec «Lindborg» pel submarí «U-69».

La tripulació ha desembarcat a Hock Van-Holland.

Destrucció d'un hangar alemany

COPENHAGUE, 11

Segons el «Politiken», viatgers procedents d'Alemanya han referit que un incendi ha destruït un gran hangar de dirigibles prop de Francfort, anorrant quatre dirigibles de nou model i quinze aeroplans.

Bombeigs aeris

LONDRES, 11, (oficial).

Uns aeroplans han bombejat eficaçment els aeròdroms enemics de Chistelles i Hardzaeme. Segons un comunicat de l'Almirallat, uns hidroavions han atacat l'estació i dipòsit de municions de Lichtervelde.

Tots els aparells han tornat indemnes.

La pèrdua del «Leonardo de Vinci»

ROMA, 11.

La comissió constituïda per a determinar les causes de l'accident ocorregut el dia 2 d'agost prop-passat al cuirassat italià «Leonardo de Vinci», ha donat el seu dictamen dient que a conseqüència d'un incendi que va determinar una explosió el vaixell es va enfonsar, morint 21 oficials i 227 marins.

Concentració de presoners

PARIS, 11.

Segons notícies de Budapest han sigut internats al camp de concentració de Palomitz 32.000 presoners enemics.

NOTICIES

El darrer diumenge una nodrida comissió de l'Unió Ultramarina, a petició dels dependents de la Barceloneta, es traslladà a dita barriada veïllant per al compliment del descans dominical.

Feien costat a dita comissió tots els dependents de dita barriada.

Aquells a quins pugui interessar l'assistir a alguna de les ensenyances que, en el propi-
nent octubre, s'inauguraran a l'Ateneu Enciclopèdic Popular (Carme 30), poden passar per la secretaria de dita entitat, on s'els-hi facilitaran programes impresos i s'els-hi donaran detalls. Dites ensenyances comprenen les següents matèries: Francès, Anglès, Alemany, Gramàtica, Aritmètica, Teneduria de llibres, Càlcul mercantil, Taquígrafia, Col·grafia, Confeció i tall, Gimnàs, etc.

Gran Balneari VICHY CATALAN

Caldes de Malavella (província de Girona). Estòmec, fetge, melis, reuma, diabetes. Temperatura de 1 de maig al 30 d'octubre. Enllumenat elèctric.—Camp de Tennis. Administració: Rambla de les Flors, 18, entresol.

Darrera hora

D'Espanya

Moments interessants

MADRID, 11

Diu l'«Heraldo» que el comte de Romanones en la carta que durant el seu viatge darrer a San Sebastián escrigué al ministre de la Governació l'informava del discurs que havia de pronunciar el senyor Maura i que pronuncià ahir, quals conceptes principals coneix el president del Concili estant a Santander.

Estem—diu l'«Heraldo»—en moments interessants per la política interior i exterior.

Si el comte de Romanones no es trobés suficientment enrobustit, tindria que plantejar la crisi.

Els ministres creuen possible rebre d'un moment a altre avis per a marxar a San Sebastián a fi de celebrar allí el Concili.

El crim del carrer de Lanuza

ZAMORA, 11

L'Ajuntament de Pozuelo de Tabara, en sessió celebrada avui, ha acordat que constara en acta la protesta de la població, contra l'assassinat comès al carrer de Lanuza de Madrid, en la persona del senyor Ferrero, veí de diu poble.

També acordà aquell Ajuntament, pendrer part a la causa, per a lo qual una comissió anirà a Madrid a fi de nomenar un advocat que exerceixi l'acció privada.

Lo que diu un Liberal

MADRID, 11

Segons «La Acción», un prestigiós liberal ha manifestat que'l moment present és definitiu, puix un home com el senyor Maura no s'aventura a dir lo que ha dit sense un gran coneixement de la realitat.

El discurs del senyor Maura—afegeix—deu operar un canvi total en la nostra política.

No p-dem adoptar una actitud davant el problema internacional sense que abans se borren les diferències en la nostra política exterior.

Més de la guerra

De l'estranger

COMUNICAT OFICIAL FRANCES

DE LES ONCE D'ANTI

PARIS, (Torre Eiffel) 11, 11 nit. Excepte la violenta lluita d'artilleria al S. del Somme, en els sectors de Berny, Vermandevillers i Chaulnes, no's senyala cap aconeciment d'importància en tot el front.

Arxius, Musens i Biblioteques

ARXIVS:

Episcopal: Palau Episcopal Municipal.—Obert de les 10 hores del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda. Casa de la Ciutat.

De la Catedral: Plaça de la Catedral.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comptes de Barcelona.

De Protocol: Notariat, 4.

Del Reial Patrimoni: Palau de la Diputació.

De l'Universitat: Edifici de l'Universitat.

MUSEUS:

Artístic i Arquitectònic de Barcelona.—Obert de les 10 hores del matí a la una de la tarda i de les tres fins a posta de sol. Palau Reial del Parc.

Provincial Arqueològic.—Obert de les onze del matí a una de la tarda.

Capella de Santa Agneda, Plaça del Rei.

D'Arquitectura: Escola d'Arquitectura. Segon pis de l'Universitat.

D'Historia Natural «Martorell»: Al passeig de les Magnòlies del Parc.

Especial de Mineralogia, Petrografia, Paleontologia i Conquillologia, de la Societat de Ciències naturals «Club Montanyencs, Princesa, 14 primer.

—Obert de 11 a 13 i de 17 a 21.

D'Historia Natural de la Acadèmia de Ciències i Arts: Rambla dels Estudis, 9.

D'Historia Natural de l'Universitat: Edifici de l'Universitat.

Mercat lliure de valors

Operacions

De tres a quatre de la tarda es feren
a Llotja els següents canvis:

Interior 4 per 100 A	78'00
Idem B	77'85
Idem C	77'70
Idem D	00'00
Idem E	00'00
Idem F	00'00
Idem G H	77'00
Amortizables per 100 A	98'75
Idem B	00'00
Idem C	98'65

Idem D.	.	.	.	.	.
Idem E.	.	.	.	.	.
Idem F.	.	.	.	.	.
Idem 1 per 100	.	.	.	.	C.
exterius 4 per 100	.	.	.	.	A.
Idem	.	.	.	.	B.
Idem	.	.	.	.	C.
Idem	.	.	.	.	D.
Idem	.	.	.	.	E.
Idem	.	.	.	.	F.
Idem	.	.	.	.	G. H.

Municipi.

dem semestre . . .
Idem ser. A, B C, 1905 . . .
Idem 1907 D. . .
Idem ampliación 1912 B. . .
Idem serie E, 1912 . . .
Idem id. F. . .
Idem Aixamplis 1899 . . .
Idem aixamplis 1907 . . .
Idem idem 1913 . . .
Idem Boas Reforma. . .
Idem ampliación 1913. B. . .

Idem idem 1916, B. . . .
Idem Sarria. . . .
Diputació
Idem serie B. . . .

Mancomunitat
(caixa de Crèdit Comunal)
Bones Exposició d'El. Eléctriques

OBLIGACIONS

Itord (Prioritat).
Lleida a Reus
Vilafra de Segoria
Almansa, 4 per 100
Perda per 100 (Osca)

00'00	Sant Joan	.	.	.
93'20	Aisàsua	.	.	.
00'00	Almansa (adheridas)	.	.	.
00'00	Alcant 5 per 100 A.	.	.	.
85'30	Idem 4 mig per 100 B.	.	.	.
85'20	Idem 3 per cent C.	.	.	.
85'15	Idem D.	.	.	.
85'05	Idem E.	.	.	.
00'00	Roda a Reus	.	.	.
81'75	Frances 2 1/4 1873	.	.	.
00'00	Orense	.	.	.
	C...	.	.	.

66	Cá An
----	----------

86'25	Secundaris
88'35	Sarrià a Barcelona.
00'00	Port de Barcelona
00'00	Id. Melilla
83'85	Id. de Sevilla.
00'00	Ebres 5 0/9
91'85	Pons Construcció Nava
00'00	Carbons de Berg
86'70	Gas i Electricitat K
87'00	Id. F
83'75	Electriques 5 per 100

85'00	Idem 1912 5 per 105
00'00	Societat Valenciana d'
0'00	Energía Eléctrica .
85'00	Cía. Mallorquina Elect

88'25	Trasantlantiques, 5 per
86'25	Tranvies 4 per 100
00'00	Idem 5 per cent
	Tranvies Sant Andreu
	Idem Aixample i Gracia
00'00	Canal Urgell
00'00	Aiguers 3 o/o
01'00	Filipines
85'60	Foment d'O. i C. 5 o/o
83'35	Asland 6 o/o

72'25	Aslants préferent
89'00	Banc de Barcelona.
69'75	Id. de Tarrassa
000'00	Ebres
90'75	Espanya industrial
00'00	Paviments i Construc
82'50	Hulera Espanyola
88'00	
00'00	ACCIONS COMPT
00'00	Nord.
00'00	Alacants.
70'25	

79'25	On
00'00	At

72'00	Pla es
104'25	Colonial
00'00	Telefons
000'00	Mercantil
00'00	Gas E
00'00	Filipines
000'00	Obres i Construccions
00'00	Banc de Barcelona
90'00	Paviments i Construccions
88'00	Hullera Espanyola
00'00	— Fi s

00'00	Interior.	.	.	.
9'40	Exterior.	.	.	.
000'00	Nords.			

00'00	Alacants	.	.	.
00'00	Andalus	.	.	.
00'00	Plates	.	.	.
00'00	Filipines.	.	.	.
00'00	Colonials	.	.	.
00'00	Orense	.	.	.
80'3	Mercantils,	.	.	.
00'00		.	.	.
98'50	FRANCS	.	.	.
00'00	LLIURES	.	.	.
log'15		.	.	.

Societats i Ferrocarrils

COMPANIA DELS FERRO-CARRILS DE M. S. A. - Kilometres en explotació: Xarxa antiga, 2.945. Xarxa catalana, 719. Total la Xarxa, 3.553.

Ingressos del 11 al 20 d'agost:

	1916	1915	Interferència
	Ptes. Cts.	Ptes. Cts.	Ptes. Cts.
Xarxa ant.	2.510.177/6	2.592.262/2	227.438/4
Xarxa catalana	1.715.343/2	954.319/4	61.562/2
	4.225.520/8	3.546.581/6	282.069/2

64,45

Ingressos del 1 de juny al 30 d'agost					
	1916		1915		Diferència
	Pta.	Cts.	Pta.	Cts.	Pta.
Xarxa ant.	66,62	23 51	\$ 3,007,705'40		8'47,6 5'
Xarxa cit.	24,416	37' 41	2,958,335'64		2,448,457'7
Totals	91,043	33' 43	79,971,097'04		1,056,151'8

Barcelona, 8 setembre 1916. — El secretari del Comitè. — Enric Mestres.

COMPANYIA DELS CAMINS DE FERRO DEL NORD D'ESPANYA

00'00
02'00
71'470
71'7

61'75	Tota la Xarxa	6.061.414'87	5.153.685'41
60'50	Diferència		907.749'33
00'00	Ingressos des del 1 de gener al 31 de agost		
60'00		1010	585
16'33	Tota la Xarxa	109.191.525'71	97.531.103'8
00'00	Diferència		11.665.721'34
00'00	Barcelona 9 de setembre 1916. — El Secretari del Comitè, <i>Alfred Ruster</i> .		

COTIZACION OFICIAL

Facilitada a las 5 de la tarde del día 30
Ejec. es pública

Interior, sèrie A. emissió 1908.		Co
"	" B. "	77
"	" C. "	77
"	" D. "	77
"	" E. "	00
"	" F. "	00
"	" G. i H.	00

Exterior (estamp.) série A.	77
" " " B.	85
" " " C.	85

		D.	85
		E.	85
		F.	85
		G.H.	85
Amortissable, série A.			86
	B.		90
	C.		98
	F.		00

Borsa de Madrid

4 per 100 Interior	76
4 per 100 Amortizable	

per 100 Amortizable.	98
4 per 100 Exterior.	000
Banc d'Espanya.	463
Companya de Tabacs	295
Banc Esp. Rio Plata	252
Francs	84
Lliures.	21

DINER en 1.ª hipoteca i sobre valors desde'l 3 per 100 anyal, en les tres, propietaris, industrials i comerciants, des de'l 12 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, asdefruits, per indivisi i sobre genres, piano carruages i tota garantia que convinga. Rambla Santa Monica, 4. entressol.

VIES URINARIES
MALALTIES SECRETES

Cura ràpida garantitzada amb els nous i exclusius tractaments del

DR. GALLEGO

BLÉNORRAGIA - Tractament abortiu en tres dies
SÍFILIS - Cura radical en poc temps
IMPOTÈNCIA CURA AMERICANA, L'única absoluta i infal·lible

♦ ♦ ♦ ♦

18 · COMTE DE L'ASALT · 18

Consultes: de 10 a 2 i de 4 a 9 :: Festius, de 10 a 1 i de 7 a 8

Preus de subscripció:

Barcelona el mes	7'00 Ptas.
Espanya trimestre	4'50 »
Estranger	9 »

ble : Català
Nacionalista Republicà

Curacion del Estrenimiento
POLVOS DE CASSIA RICHELET

**Laxantes - Depurativos
Refrescantes**

Muy agradables al paladar. No producen colico

*Empleado siempre con éxito en los
sufrimientos del estómago, del intestino
en las enfermedades de la piel y de la
sangre, en las turbaciones de la circula-
ción, reumatismos, gota, afecciones
del hígado, obesidad, etc.*

Deposito en todas las buenas Farmacias y Droguerías
de Espana, Canarias, y Baleares.

Laboratorio : L. RICHELET
Rue Gambetta, 13, SEDAN (Francia)

Depositarío General para toda Espana :
D. FRANCISCO LOYARTE
Calle S. Marcial, 33, esquina á San Ignacio de Loyola, 9, SAN SEBASTIAN

Encomiendase á

BATALLA Societat Anònima
Vins, alcools i conyac. - Exportació i detall. - Represen-
tants de la casa M. Lorenzo de Cazalla, anissats i conyac

BODEGUES i DESPATX: Marquès del Duero, números 206 i 208
Telèfon número 6,177. - BARCELONA